

OBSAH

1	Úvod do ekonomiky	9
1.1	Potřeby a jejich uspokojování	9
1.2	Práce a výroba	10
1.3	Hospodaření a hospodářský proces	12
1.4	Reprodukce	13
2	Socialistický podnik	15
2.1	Pojem, znaky a členění socialistických organizací	15
2.1.1	Pojem a znaky socialistické organizace	15
2.1.2	Členění socialistických organizací	16
2.2	Funkce a činnosti socialistického podniku	17
2.3	Druhy podniků podle obsahu jejich činnosti	18
2.4	Formy podniků a jejich právní stránka	20
2.5	Podnik jako systém	22
2.5.1	Podnik jako výrobně technický systém	25
2.5.2	Podnik jako ekonomický systém	26
2.5.3	Podnik jako organizační systém	27
2.5.4	Podnik jako informační systém	30
2.5.5	Podnik jako sociální systém	31
3	Zajištění výroby	33
3.1	Činitelé výroby a jejich zajišťování	33
3.2	Zajištění výroby pracovními předměty	34
3.2.1	Charakteristika a členění pracovních předmětů	34
3.2.2	Zjišťování potřeby, normování a plánování zásob materiálu	36
3.2.3	Pořizování materiálu	39
3.2.4	Skladování zásob	41
3.3	Zajištění výroby pracovními prostředky	42
3.3.1	Charakteristika a členění pracovních prostředků	42
3.3.2	Základní prostředky a jejich oceňování	43
3.3.3	Opotřebení základních prostředků a odpisy	45
3.3.4	Zjišťování a normování potřeby základních prostředků	46
3.3.5	Investice	48
3.4	Zajištění výroby pracovníky	49
3.4.1	Zjišťování potřeby pracovníků, normování práce a plánování pracovníků	49
3.4.2	Přijímání pracovníků. Pracovní poměr	52
3.4.3	Pracovní řád	54
3.4.4	Odměňování pracovníků	55

3.4.5	Mzda a její výpočet	57
3.4.6	Péče o pracovníky. Sociální zabezpečení	61
4	Průběh výrobní činnosti	63
4.1	Výrobní proces	63
4.2	Příprava výroby	66
4.2.1	Obsah, složky a etapy přípravy výroby	66
4.2.2	Příprava výroby a technický rozvoj	68
4.3	Organizace výrobního procesu	70
4.3.1	Pojetí, organizace a členění výrobního procesu	70
4.3.2	Organizace výrobních prostředků	72
4.3.3	Organizace práce, její hygiena a bezpečnost	75
4.4	Operativní plánování a řízení výrobního procesu	76
4.5	Racionalizace výroby	79
5	Odbyt	81
5.1	Výrobky, jejich členění a oceňování	81
5.2	Odbytová činnost	81
5.2.1	Průběh odbytové činnosti	81
5.2.2	Propagace výrobků a jednání s odběrateli	82
5.2.3	Plánování odbytu	84
5.2.4	Skladování a expedice výrobků	85
5.2.5	Odbytový útvar	87
6	Ekonomické procesy v podniku	89
6.1	Hodnototvorný proces	89
6.1.1	Podstata hodnototvorného procesu	89
6.1.2	Koloběh hospodářských prostředků	90
6.2	Vlastní náklady	93
6.2.1	Pojem vlastní náklady	93
6.2.2	Členění nákladů	94
6.2.2.1	Členění nákladů podle nákladových druhů	95
6.2.2.2	Členění nákladů podle účelu	96
6.2.2.3	Členění nákladů podle odpovědnosti a podle místa vzniku	96
6.2.2.4	Členění nákladů podle vztahu ke změnám objemu výroby	97
6.2.2.5	Snižování nákladů	98
6.2.3	Plánování a kontrola nákladů	98
6.2.3.1	Plánování a kontrola nákladů v druhovém členění	99
6.2.3.2	Plánování a kontrola nákladů v účelovém členění	99
6.2.3.3	Plánování a kontrola nákladů v členění podle odpovědnosti za jejich vznik	100
6.3	Ceny	101
6.3.1	Ekonomická podstata a funkce cen	101
6.3.2	Tvorba cen	103

6.4	Výnosy	105
6.4.1	Pojem výnosy	105
6.4.2	Členění výnosů	107
6.4.2.1	Členění výnosů podle druhů	107
6.4.2.2	Členění výnosů podle činností a výkonů	108
6.4.2.3	Členění výnosů podle vnitropodnikových útvarů	109
6.4.3	Plánování a kontrola výnosů	110
6.4.3.1	Plánování výnosů	110
6.4.3.2	Kontrola výnosů v chozrasčotní sféře	110
6.5	Hospodářský výsledek	113
6.5.1	Pojem hospodářský výsledek	113
6.5.2	Rozdělování a užití hospodářského výsledku	114
6.5.2.1	Rozdělování hospodářského výsledku	114
6.5.2.2	Užití hospodářského výsledku	115
6.5.3	Činitelé ovlivňující velikost hospodářského výsledku	116
6.5.4	Plánování a kontrola hospodářského výsledku	118
6.6	Ekonomická efektivnost	120
6.6.1	Pojem efektivnost a její vyjadřování	120
6.6.2	Ukazatele využití činitelů výroby	121
6.6.2.1	Ukazatele produktivity živé práce	121
6.6.2.2	Ukazatele efektivnosti hospodářských prostředků	122
6.6.3	Ukazatele nákladovosti a rentability	124
6.6.4	Činitelé zvyšování efektivnosti	127